

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27.10.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Liis Juhalo
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24231754082
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 266 lg 2 p 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	Xxx Xxx (ik xxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	07.11.2024

Käesolevas kriminaalasjas esitati Xxx Xxxle kahtlustus KarS § 266 lg 2 p 1 järgi toimepandud kuriteos.

Prokurör, tutvunud kriminaalasja materjalidega, jõudis seisukohale, et kahtlustatava suhtes on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel, kuna tema süü KarS § 266 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Vastavalt KrMS § 202 lg-tele 1, 2 ja 7 võib prokuratuur kriminaalmenetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluskulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Xxx Xxxle esitati kahtlustus KarS § 266 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises. KarS § 266 lg 2 p 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemise eest nähakse karistusena ette rahaline karistus või kuni kolmeaastane vangistus. Niisiis on KarS § 4 lg 3 järgi tegemist teise astme kuriteoga, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära.

Prokurör leiab, et käesolevas asjas ei ole Xxx Xxx süü ülemäära suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Süü ei ole suur kuritegude puhul, kus, arvestades süü suurust mõjutavaid asjaolusid, on süüd kergendavad asjaolud sisulises ülekaalus. Käesoleval juhul tuleb süü suuruse hindamisel arvesse võtta, et kahtlustatav on tunnistanud kuriteo toimepanemist ja puhtsüdamlikult kahetseb tehtut, Xxx Xxxl puuduvad kehtivad karistused, teda ei ole varem kriminaalkorras karistatud. Lisaks on oluline asjaolu, et pärast sündmust viimase aasta jooksul ei ole Xxx Xxx uusi süütegusid toime pannud, mis viitab asjaolule, et ta on juba teinud järeldusi käimasolevast kriminaalmenetlusest.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest. Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud

isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust. Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Prokurör leiab, et käesoleval juhul selliseid aluseid ei esine.

Avalik menetlushuvi puudub, kuivõrd Xxx Xxxle etteheidetava süüteo kriminaalõigusnormidega kaitstava õiguskorra kui üldise väärtusmastaabi riive heastamine ning tema õiguskuulekale käitumisele suunamine on prokuröri arvates võimalik saavutada ka muude vahenditega kui kriminaalkorras karistamisega ning võimalik on KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid saavutada ja õigusrahu taastada ka ilma isikut kriminaalvastutusele võtmata. Üldpreventiivsete eesmärkide täitmise osas selgitab prokurör, et käesoleval juhul kriminaalasja lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse, kuna isik on kahtlustatavana üle kuulatud, ta on tunnistanud oma süüd ja kahetseb tehtut. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale. Avalik huvi käesolevas kriminaalasjas puudub ka kaalutlusel, et kahtlustatava suhtes ei ole oodatav avalikkuse eriline usaldus. Xxx Xxx suhtes on küll ka varasemalt menetlus lõpetatud KrMS § 202 alusel, kuid tegemist oli eriliigilise süüteoga.

Lisaks märgib prokurör, et karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. Karistus kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa. Käesoleval juhul on prokurör veendunud, et selline vajadus puudub. Seetõttu kuulub kriminaalmenetlus lõpetamisele KrMS § 202 alusel. Xxx Xxx puhul ei ole alust arvata, et kriminaalkorras karistamata jätmine võib tingida kuritegude toimepanemise jätkamise. Seetõttu leiab prokurör, et hetkel ei ole isiku mõjutamiseks vajalik saata kriminaalasja kohtusse, vaid piisab talle kohustuste määramisest.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231754082 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

Kohustada Xxx Xxx (ik xxxxxxxxxxxx):

- 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel pöörduma **vabalt valitud psühholoogi poole nõustamisaja broneerimiseks ja osalema vähemalt ühel kohtumisel**. Psühholoogi vastuvõtul käimist kinnitav(ad) tõend(id) saata e-postile: liis.juhalo@prokuratuur.ee. Tähtjaks määrata 6 kuud alates määruse koostamisest, s.o. **27.04.2026**.
3. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD salvestisega asub kriminaalasja materjalide juures.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspektiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei kogutud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata anda kahtlustatavale Xxx Xxx ning saata kannatanule Xxx Xxx.
9. Kannatanul on õigus põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada KrMS § 207 lõike 3 alusel kaebus Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Liis Juhalo
abiprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: _____
(nimi, allkiri, kuupäev)